

Toegankelijkheid voetbalaccommodaties

De KNVB wil graag de verenigingen op weg helpen om de accommodatie te laten voldoen aan de voorwaarden op het gebied van toegankelijkheid. In deze notitie staat informatie over de volgende gebieden:

Inhoud

Wet- en regelgeving	1
Richtlijnen	1
Keurmerk	2
Subsidiemogelijkheden.....	3
College voor de Rechten van de mens	3

Wet- en regelgeving

Nederland heeft in 2016 het VN-verdrag voor mensen met een beperking geratificeerd. Daarnaast is art. 2a Wet Gelijke Behandeling Chronisch Zieken en Gehandicapten aangepast: toegankelijkheid wordt de norm en ontoegankelijkheid de uitzondering. Maar wat is de concrete uitwerking hiervan? En hoe gaat dit in de realiteit?

Bouwbesluit

Het Bouwbesluit is de enige wettelijke norm waaraan nieuwbouw-, renovatie- en verbouwplannen in Nederland getoetst worden. Zowel eigenaars als architecten en aannemers leven vaak in de veronderstelling dat een gebouw dat voldoet aan het Bouwbesluit, daarmee ook toegankelijk is voor bezoekers met een beperking. Dat is niet zo. Het resultaat is dat nieuwe en verbouwde of gerenoveerde gebouwen niet toegankelijk zijn voor iedereen. Vaak moeten achteraf aanpassingen gedaan worden. En die zijn kostbaar. Daarentegen, als toegankelijkheid als voorwaarde wordt meegenomen in het ontwerp, hoeft dit niets extra te kosten.

Lees [hier](#) het Bouwbesluit

Bouwbesluit en toegankelijkheid

Allereerst kent het Bouwbesluit geen integrale toepassing voor toegankelijkheid. Er worden alleen eisen gesteld aan toegankelijkheid van nieuwbouw. Er ontbreken eisen voor renovatie of verbouwprojecten. Daarnaast worden deze eisen alleen gesteld aan nieuwbouw vanaf een bepaalde oppervlakte en met een bepaalde functie. Vervolgens worden alleen zeer beperkte eisen gesteld voor rolstoeltoegankelijkheid. Er ontbreken eisen die uitgaan van integrale toegankelijkheid, dus ook voor mensen met een visuele of auditieve beperking. In het Bouwbesluit wordt verwezen naar het Handboek voor Toegankelijkheid. Maar in hoeverre dit handboek moet worden opgevolgd, wordt noch voorgeschreven noch gehandhaafd. Ten slotte is het Bouwbesluit niet van toepassing op bestaande gebouwen. Een gebouw dat niet toegankelijk is, blijft niet toegankelijk totdat de eigenaar zelfstandig in actie komt.

Richtlijnen

Helaas kunnen mensen met een beperking maar moeilijk terecht in veel sportaccommodaties. Terwijl er wel heldere richtlijnen zijn. Toegankelijkheid is een belangrijke randvoorwaarde om sporten en bewegen voor hen mogelijk te maken. Wil je voor hen een sporthal of clubhuis goed toegankelijk maken? Pas dan deze richtlijnen toe:

- [Richtlijnen Toegankelijkheid Indoor Sportaccommodaties](#)
- [Richtlijnen Toegankelijkheid Buitensportaccommodaties](#)

Gebruiksgemak en toepasbaarheid in de praktijk staan in deze richtlijnen voorop. Ze gaan verder dan het Bouwbesluit, dat geldt voor alle nieuwbouw. Ze zijn ontwikkeld om als hulpmiddel en leidraad te dienen voor iedereen die betrokken is bij de ontwikkeling, ontwerp, bouw, renovatie, aanpassing, inrichting en vormgeving van sportaccommodaties in alle fases van het bouwproces.

Betere toegankelijkheid

Wie de richtlijnen volgt, maakt een accommodatie niet alleen geschikt voor de Nederlanders met een matige tot ernstige beperking. De accommodatie wordt meteen ook zeer geschikt voor bijvoorbeeld ouders met kindwagens, ouderen met een scootmobiel en leveranciers met steekwagens.

Hieronder voorbeelden van praktijkvoorbeelden waaraan moet worden gedacht bij het toegankelijk maken van een voetbalaccommodatie.

- Aangepaste toiletten
- Aangepaste parkeerplaats dichtbij de ingang complex
- Een lift voor clubgebouwen met meerdere verdiepingen: <https://www.zwaluwenjeugdactie.nl/lift-frame-voetballers-in-gebruik-genomen/>
- Voor mensen met een auditieve beperking: een noodalarm met lichten: <https://www.audioropa.nl/toegankelijkheid/openbare-gebouwen/>
- Vindbaarheid AED: <https://sportzaken.pro/gezondheidsadvies/ehbo-en-reanimatie/genoeg-aed-apparaten-maar-waar/>
- Enkele zitplaatsen naast het veld voor ouderen
- Prikkelarme kantine voor mensen met Autisme Spectrum Stoornis: muziek, geen galmende wanden, niet teveel lampjes etc
- "Aparte" kleedkamer voor speciale doelgroepen: ruim, prikkelarm, vaak beschikbaar
- Online: webpagina voor slechtziende mensen "lees voor"
- Aangepaste stoeptegels voor slechtziende mensen
- Bushalte dichtbij complex
- Weghalen van drempels in club-/kleedgebouw
- Deuren die voldoende groot/breed zijn voor rolstoelen

Keurmerk

Het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid is ontwikkeld om bestaande gebouwen geleidelijk en binnen alle redelijkheid toegankelijk te maken. Het toont aan dat een publiek gebouw met relatief eenvoudige aanpassingen snel meer toegankelijk kan worden. De afgelopen jaren is in ons land een breed draagvlak ontstaan voor de Integrale Toegankelijkheidsstandaard (ITs). Waar in de praktijk de ITs volledig wordt toegepast, blijkt het tot nu toe vooral te gaan om nieuwbouw en grootscheepse renovatie van gebouwen, publieke ruimte en openbaar vervoer. Het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid (NLKT) biedt gebouw eigenaren en -beheerders de handvatten om zich te onderscheiden als koploper. De gradaties brons, zilver, goud en platina van het keurmerk maken het mogelijk om stapsgewijs en binnen de mogelijkheden gebouwen toegankelijker te maken voor iedereen.

De vijf componenten:

1. Toegankelijke entree
2. Toegang tot goederen en diensten
3. Toegang tot toiletten
4. Assistentie en begeleiding
5. Toegankelijkheidsinformatie

De stappen:

1. Meld je aan via de [website](#) of [e-mail](#).
2. Je ontvangt een voorstel met kostenplaatje voor het uitvoeren van een toets van het gebouw.
3. Je locatie wordt gekeurd door een keurmeester van Ongehinderd.
4. Na de toets worden de resultaten verwerkt in een overzichtelijke rapportage.
5. Vervolgens ontvang je deze rapportage met de bevindingen, conclusies en praktische verbeteradviezen.

6. Indien het resultaat van de toets positief is, ontvang je het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid (twee jaar geldig). Naast een officieel certificaat ontvang je ook een sticker om het keurmerk op je locatie zichtbaar te maken.

Ongehinderd app

Sporters en bezoekers met een beperking zoeken voorafgaand aan hun bezoek in hoeverre een gebouw toegankelijk is. Ze hebben verschillende soorten beperkingen en dus ook verschillende wensen en behoeften ten aanzien van de toegankelijkheid van een sportaccommodatie. 'Ongehinderd' helpt sportverenigingen en gebouwbeheerders om voor mensen uit deze doelgroep goed vindbaar te worden met de gelijknamige app. Na een toets door een keurmeester wordt de locatie met alle details voor bezoekers in de app en op de website van Ongehinderd gepubliceerd. Er maken al meer dan 100.000 mensen gebruik van de app, er staan al meer dan 15.000 locaties in en er zijn ook al meer dan 90 gemeenten aangesloten.

Subsidiemogelijkheden

Per 1 januari 2019 heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ter vervanging van de btw-vrijstelling, een nieuwe subsidieregeling voor bouw en onderhoud van sportaccommodaties ingesteld. De [regeling](#) geldt alleen wanneer er in de betreffende accommodatie amateursport wordt aangeboden en hiermee kan voor maximaal 20% van de kosten subsidie worden verkregen. De subsidieregeling kan ingezet worden voor aanpassingen aan sportaccommodaties om deze meer toegankelijk te maken voor bijvoorbeeld sporters/bezoekers met een beperking. In totaal kan de subsidie oplopen tot 35% van de kosten van bouw, verbouw en onderhoud van de sportaccommodaties. Voor de voorwaarden van de regeling en de veelgestelde vragen en antwoorden verwijzen wij naar de site van [Dus-i](#).

Verder kun je als vereniging een beroep doen op het Nationaal Ouderenfonds of de Zwaluwen Jeugd Actie. Ook zijn er lokale investeringsfondsen die dergelijke initiatieven financieel ondersteunen. Een andere mogelijkheid is crowdfunding.

Nationaal Ouderenfonds

Het Nationaal Ouderenfonds zet zich in voor een samenleving waarin iedere oudere zijn of haar leven leidt zoals hij of zij dat wenst. Verenigingen kunnen hierin een belangrijke rol vervullen. Ouderen kunnen daarnaast een waardevolle bijdrage leveren aan de vereniging. Lees [hier](#) meer.

Zwaluwen Jeugd Actie

Onder het motto 'Jeugd voetbalt voor jongeren met een beperking!' stelt deze vereniging zich ten doel dat iedereen kan genieten van voetbal en het verenigingsleven. Ook kinderen met een beperking! De bijna 500.000 jeugdspelers die ieder voetbalseizoen meedoen aan het KNVB Zwaluwen Jeugd Bekertoernooi, voetballen voor de Zwaluwen Jeugd Actie. Ze komen hiermee in actie voor hun leeftijdgenoten met een beperking en vormen samen het grootste sportieve goede doelen team van Nederland! De deelnemende teams doneren via de KNVB een deel van het inschrijfgeld aan de Zwaluwen Jeugd Actie.

Als je als vereniging hebt deelgenomen aan de Zwaluwen Jeugd Actie kun je een aanvraag indienen voor subsidie. [Hier](#) lees je aan welke criteria moet worden voldaan.

Crowdfunding

Het is mogelijk een crowdfunding te starten via [Uniek Sporten](#). Op deze website wordt verenigingen de mogelijkheid geboden om hun project te crowdfunderen met direct al een startbudget. Daarnaast krijgen zij tools om tot een geslaagd project te komen.

College voor de Rechten van de mens

Bij het College voor de Rechten van de Mens kun je terecht met vragen over discriminatie en de betekenis van mensenrechten in Nederland. Je kunt misstanden melden en je kunt je discriminatieklacht voorleggen. Het College voor de Rechten van de mens heeft beschreven hoe het gaat met het 'VN-verdrag handicap in Nederland 2017' na twee jaar. Het rapport is gericht aan het VN-

comité dat toezicht houdt op de uitvoering van het verdrag. Uit het rapport blijkt dat de Nederlandse overheid wel stappen heeft gezet om een inclusieve maatschappij te bevorderen, maar dat de aanpassingen te langzaam gaan. De rapportage is [hier](#) te lezen.